

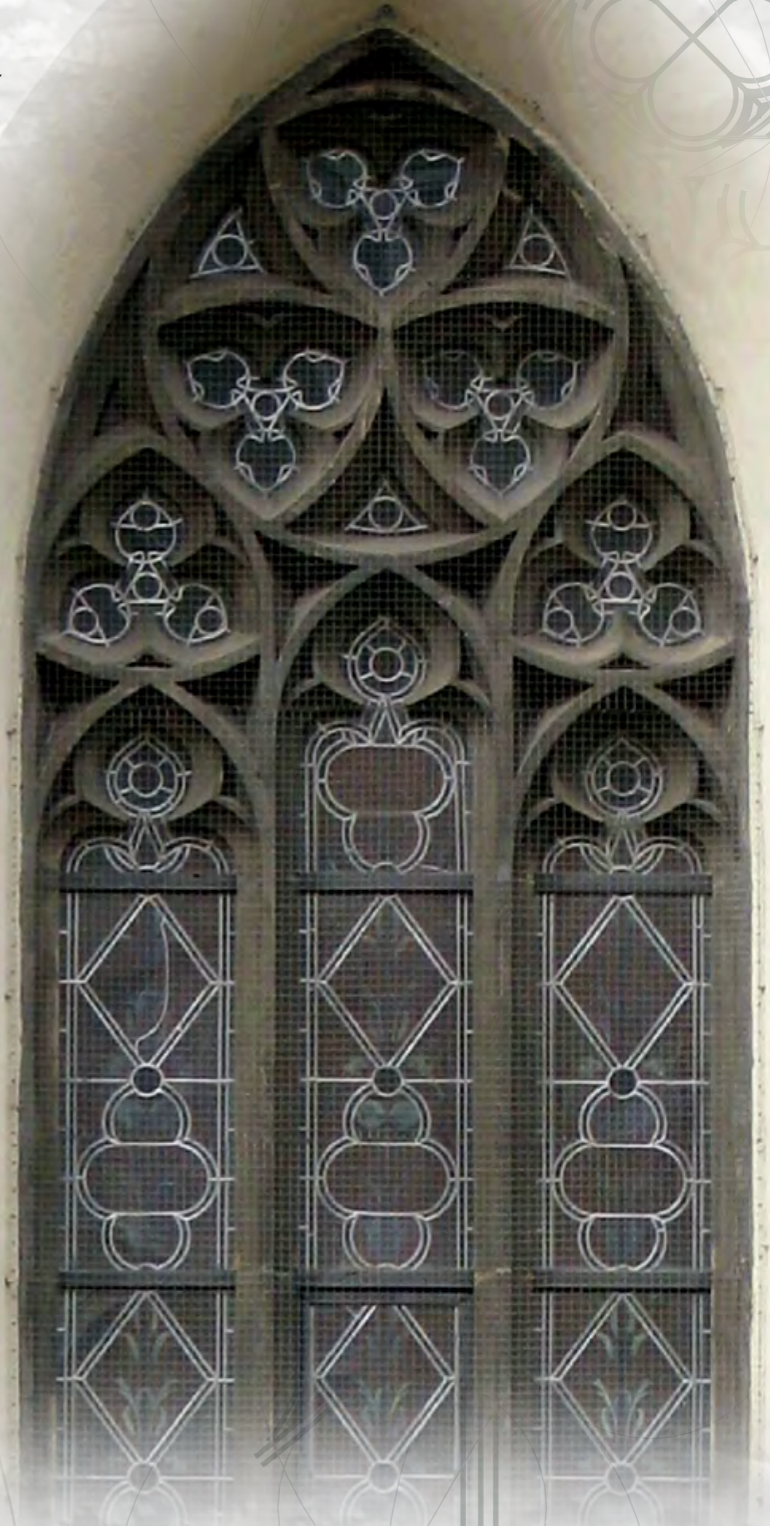
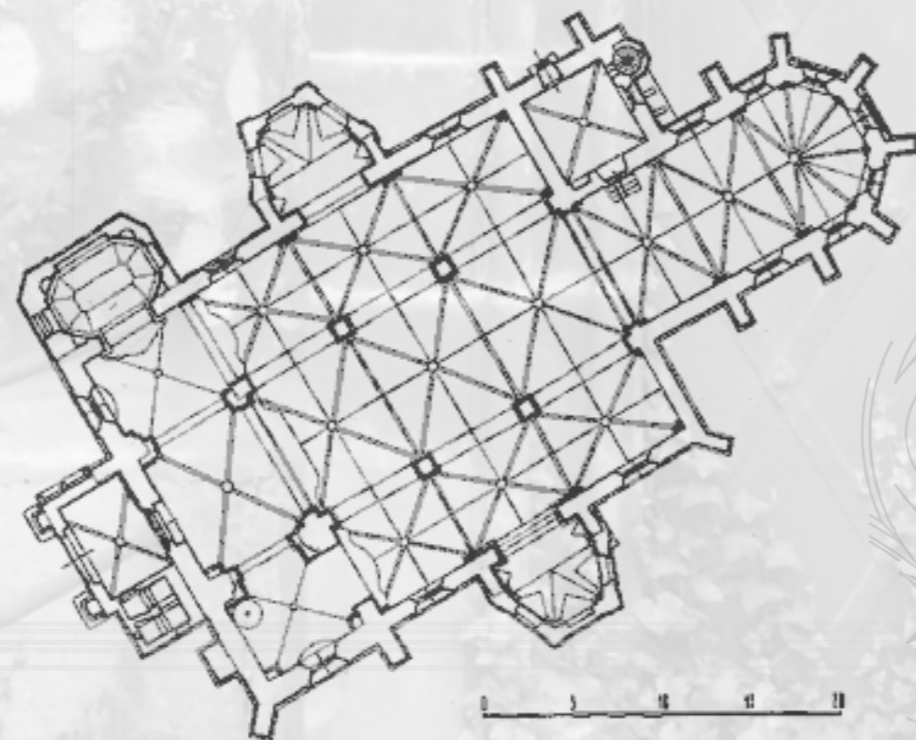
KRUŽBA GOTICKÉHO OKNA

TRIANGULAČNÍ OSNOVA

KOSTEL sv. JINDŘICHA a sv. KUNHUTY
Praha 1 - Nové město,
Jindřišská ulice

1348 - počátek 15. století.

regotizace exteriéru
1879 Josef Mocker

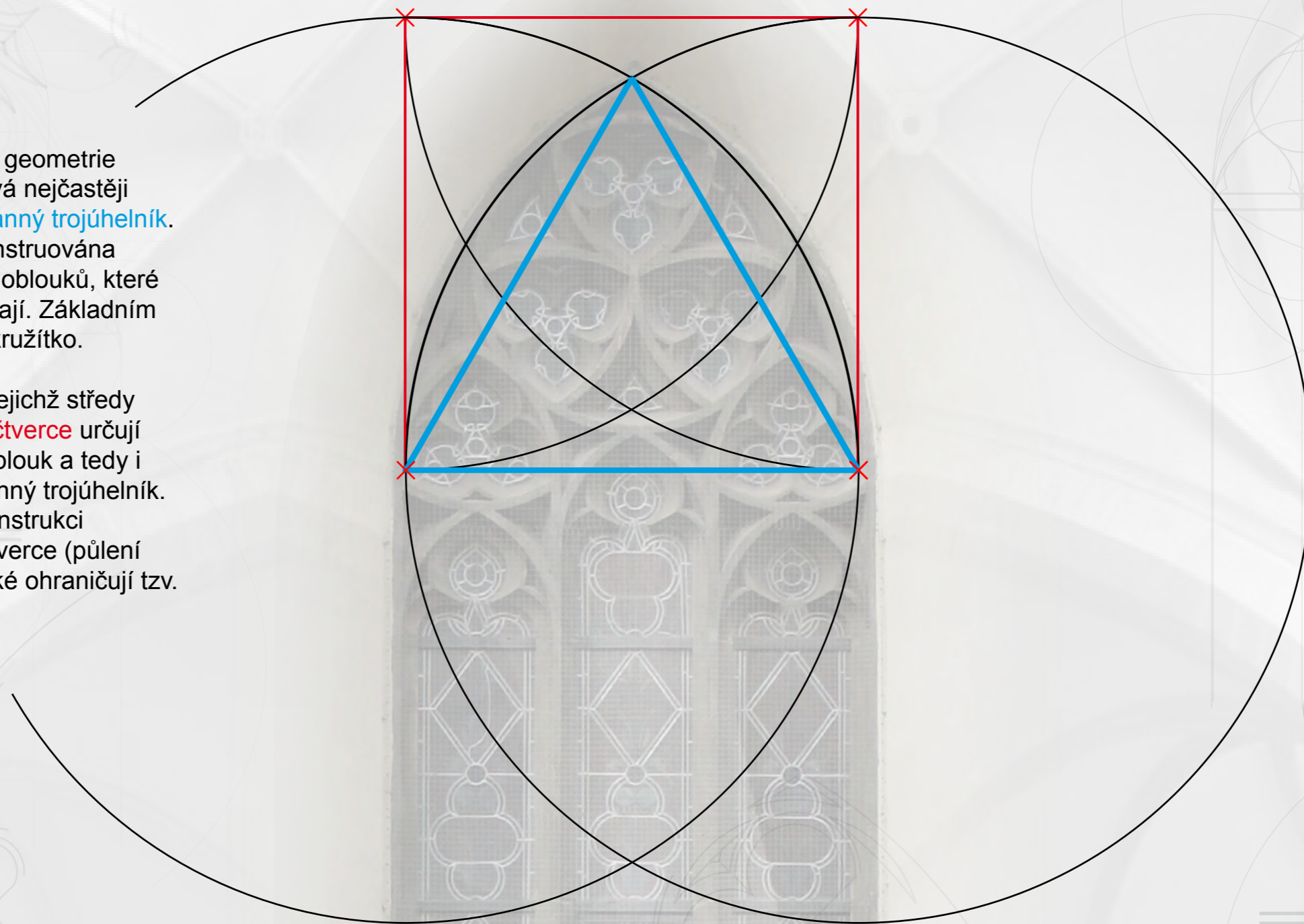

ZÁKLADNÍ LOMENÝ OBLOUK

Základním prvkem geometrie gotických oken bývá nejčastěji **čtverec** a **rovnostranný trojúhelník**. Kružba oken je konstruována pomocí kruhových oblouků, které se vzájemně dotýkají. Základním nástrojem je tedy kružítko.

Kruhové oblouky, jejichž středy jsou ve **vrcholech čtverce** určují základní lomený oblouk a tedy i základní rovnostranný trojúhelník. Lze je využít ke konstrukci středních příček čtverce (půlení stran čtverce) a také ohraničují tzv. sférický čtverec.

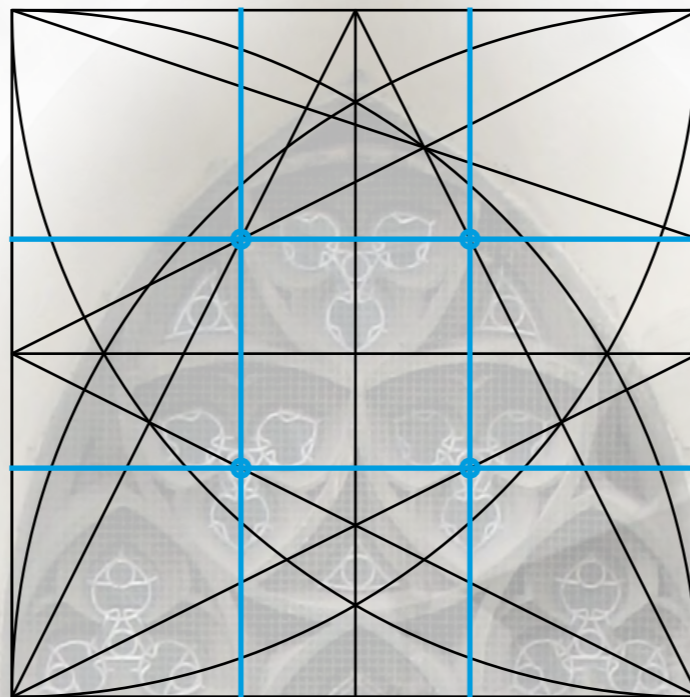

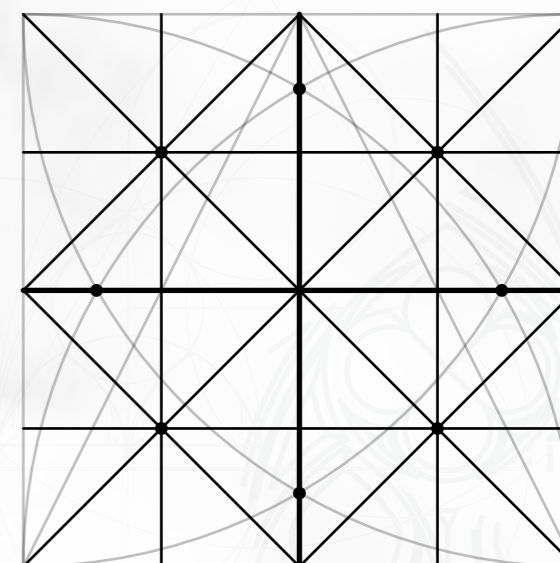
KONSTRUKCE ČTVERCOVÉ SÍTĚ

TŘETINOVÉ PĚTINOVÉ DĚLENÍ

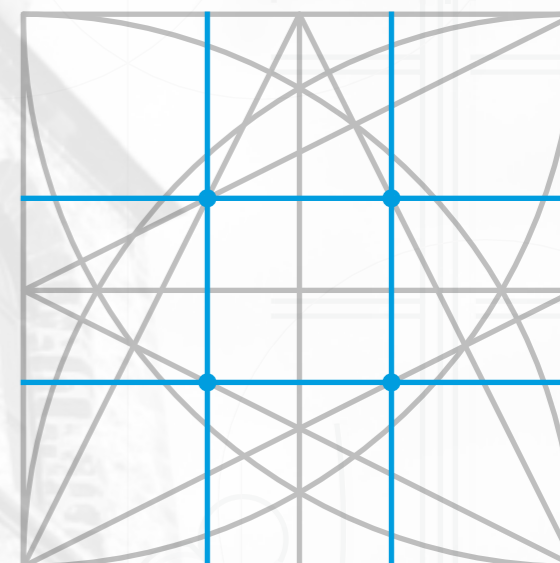
Středů stran čtverce jsou vrcholy pomocných rovnoramenných trojúhelníků, které se využívají pro dělení strany čtverce na **třetiny** či **pětiny**. Takto lze získat nejrůznější čtvercové sítě.

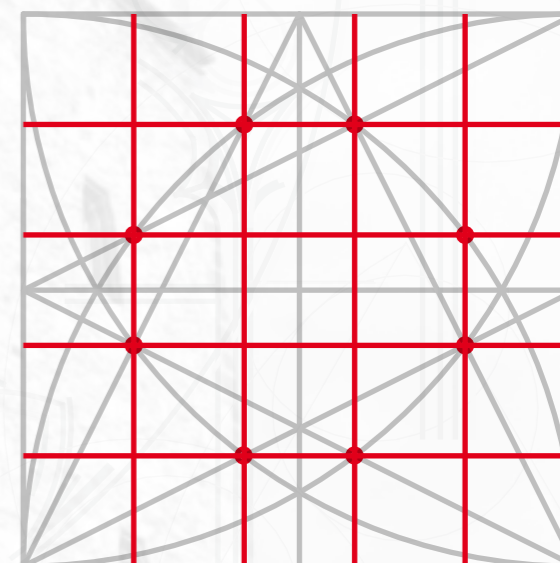
čtvrtiny

třetiny

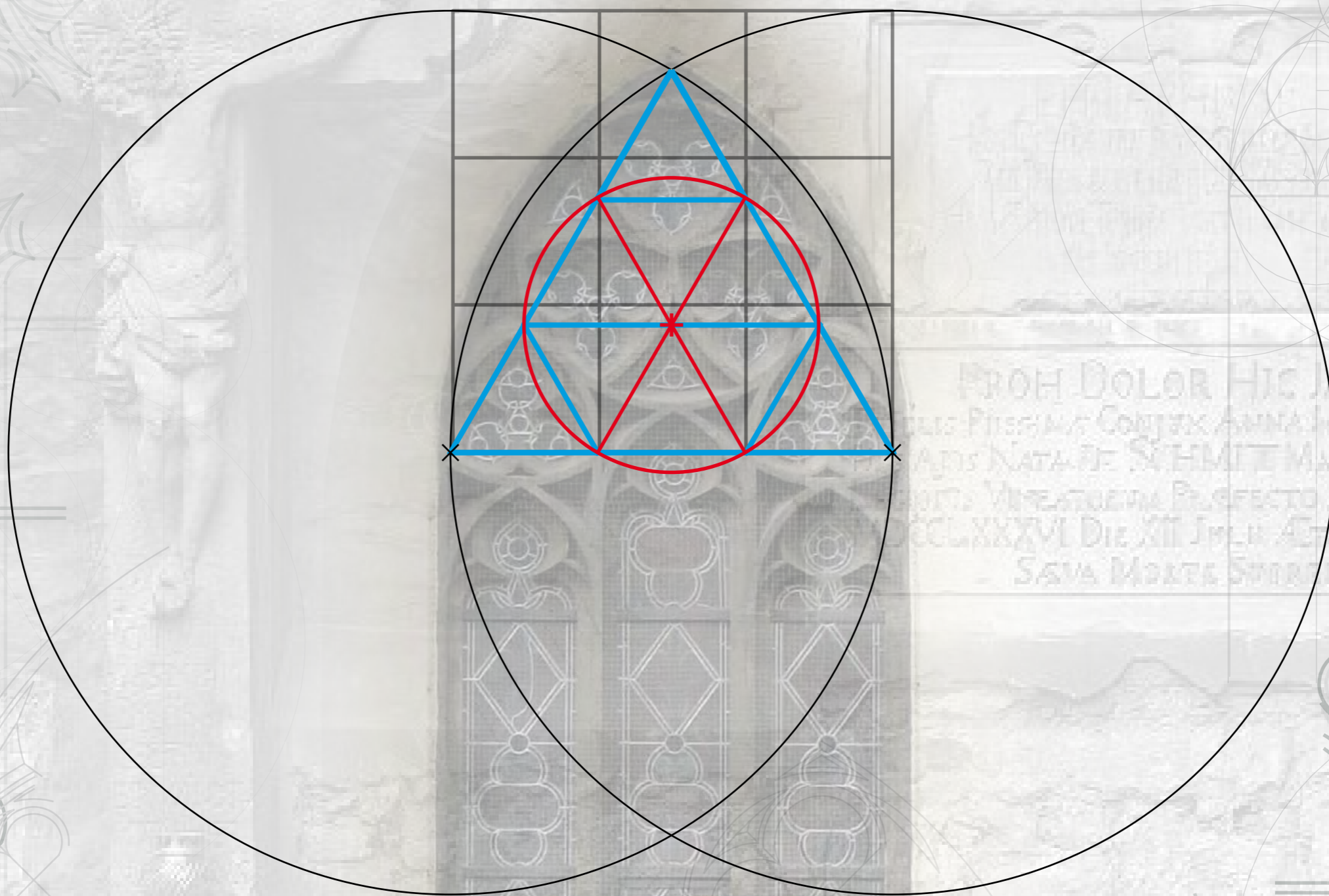

pětiny

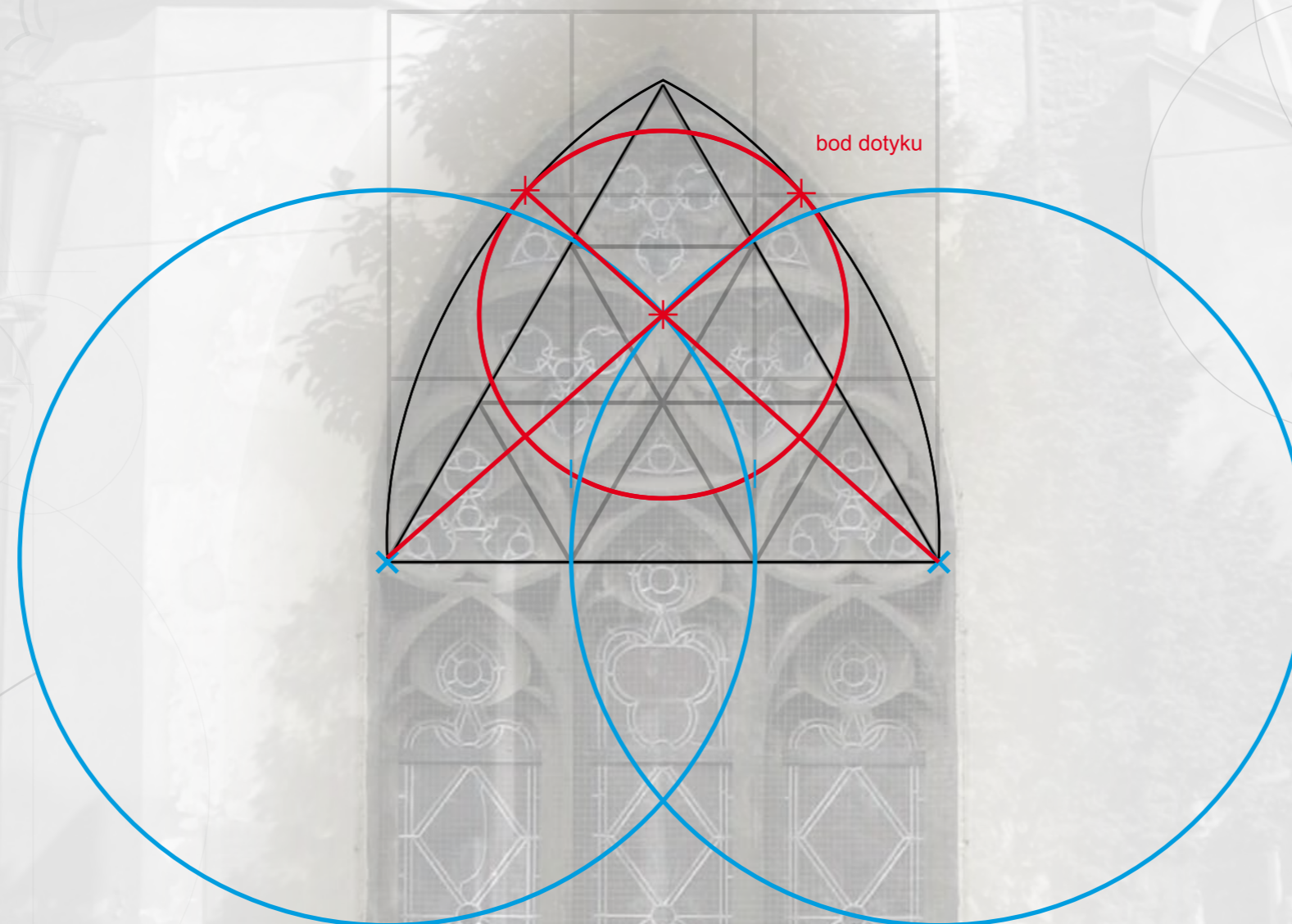
TRIANGULAČNÍ OSNOVA

Výše uvedená čtvercová síť je využita i ke konstrukci **základní trojúhelníkové sítě**
Základní trojúhelník rozdělíme na 9 rovnostranných trojúhelníků

KONSTUKCE ROZETY S VYUŽITÍM BODŮ SÍŤE

Součástí kružeb bývá často rozeta.

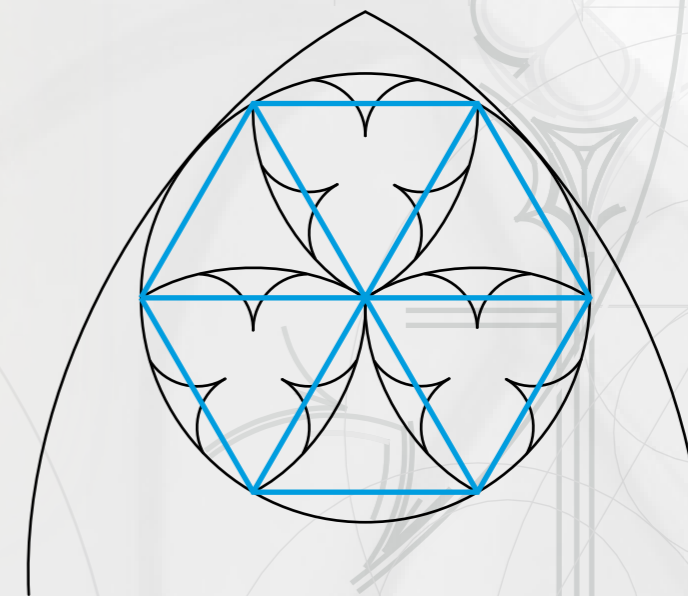
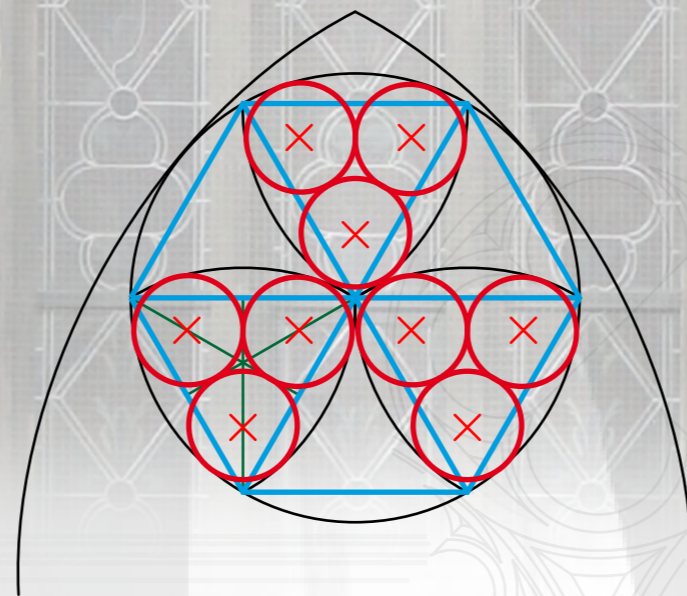
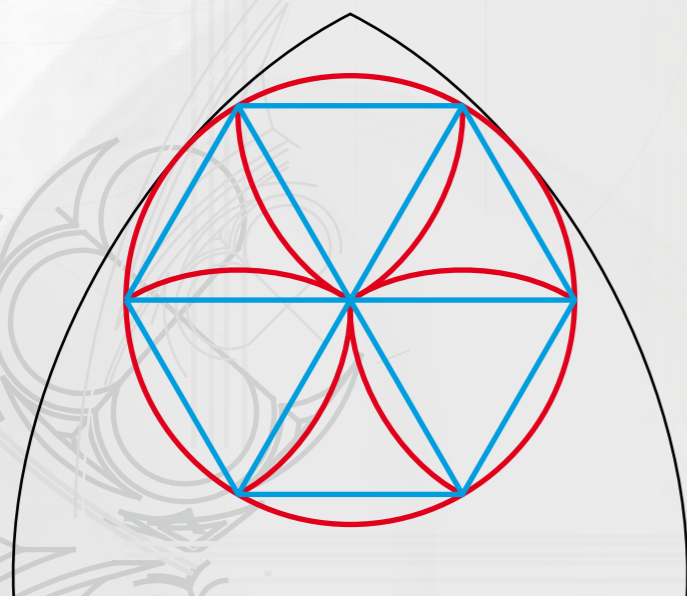
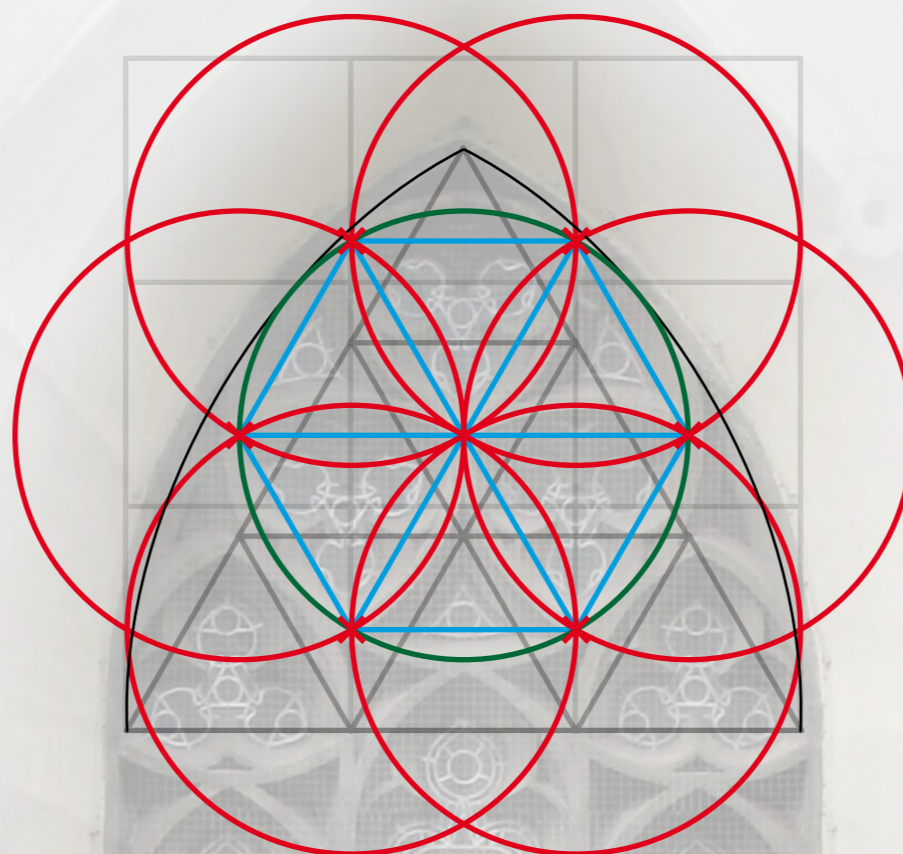
Střed rozety je průsečíkem **kružnic**, jejichž středy jsou vrcholy základního čtverce, poloměr je $\frac{2}{3}$ strany čverce. **Body dotyku** kružnic leží na spojnici středů kružnic. Poloměr rozetové kružnice je $\frac{1}{3}$ strany čtverce.

KONSTRUKCE ROZETY A SFÉRICKÝCH TROJÚHELNÍKŮ

Pro rozdělení rozety se využije známý postup konstrukce pravidelného šestiúhelníku, opět se objeví **trojúhelníková síť**.

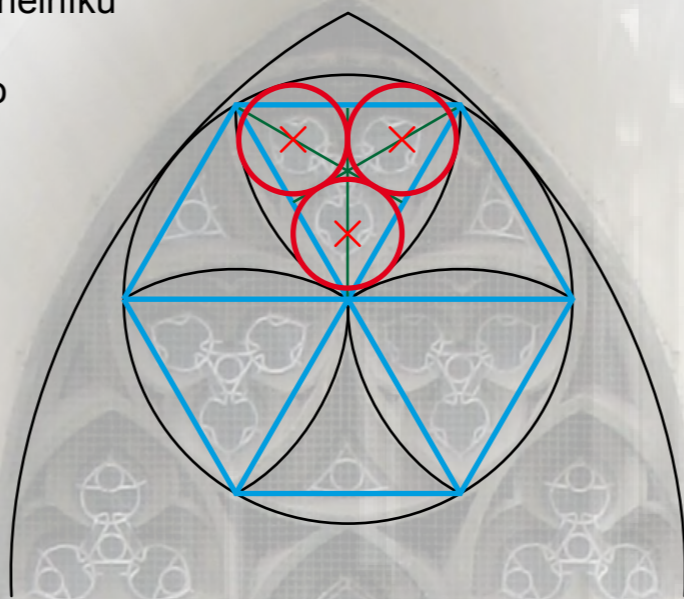
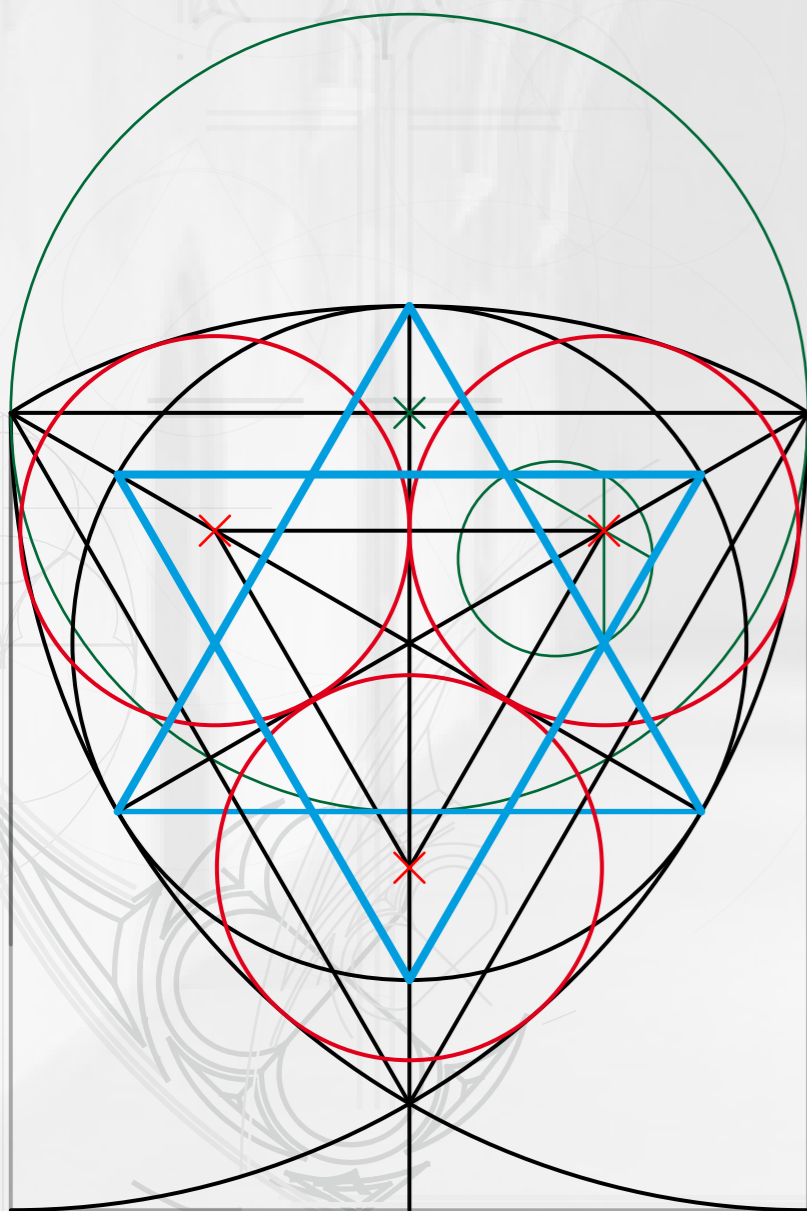
Části kružnic z konstrukce pravidelného šestiúhelníku se uplatní v rozdělení rozety. Jsou zde tři tzv. **sférické trojúhelníky**. Do každého z nich je vepsán trojlístek.

DETAIL KONSTRUKCE SFÉRICKÉHO TROJÚHELNÍKU

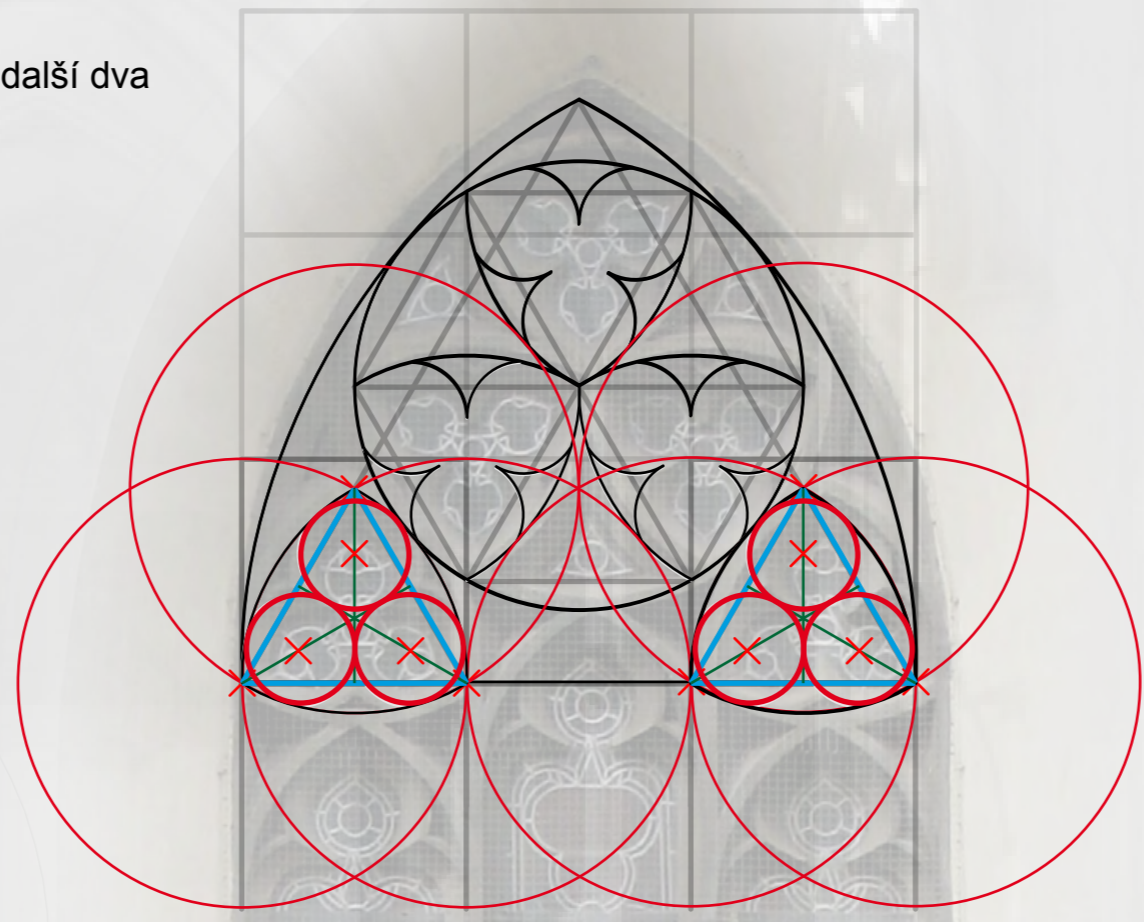
Pro konstrukce dalších **kružnic** vzoru kružby se často využívá střed rovnostranného trojúhelníku. Střed rovnostranného trojúhelníku je průsečík výšek tohoto trojúhelníku. Výšky trojúhelníku se sestrojí opět pomocí kružítka. **Thaletova kružnice** nad jednou stranou trojúhelníku protíná další dvě strany v patách výšek. Zde je ukázána konstrukce trojlístku uvnitř jednoho sférického trojúhelníku rozety. Stejná konstrukce se objevuje i v další části okna.

SFÉRICKÝ TROJÚHELNÍK

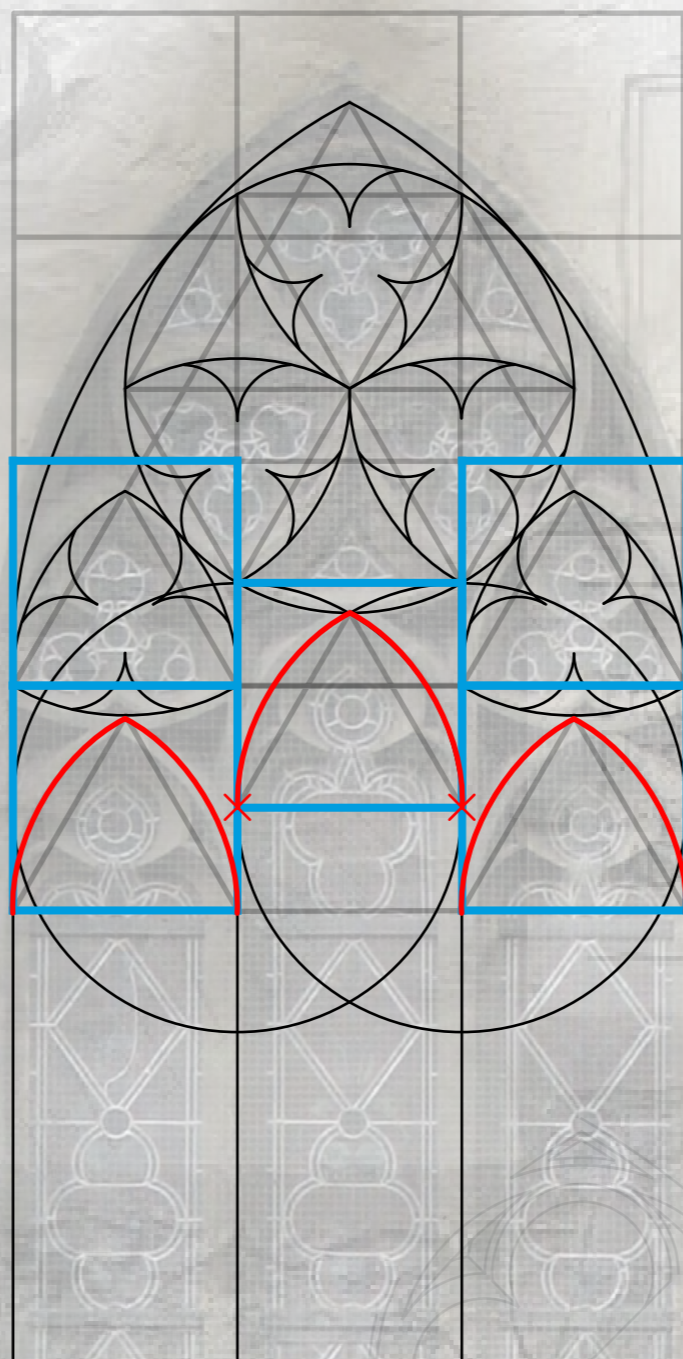
Předchozí konstrukci použijeme pro další dva sférické trojúhelníky.

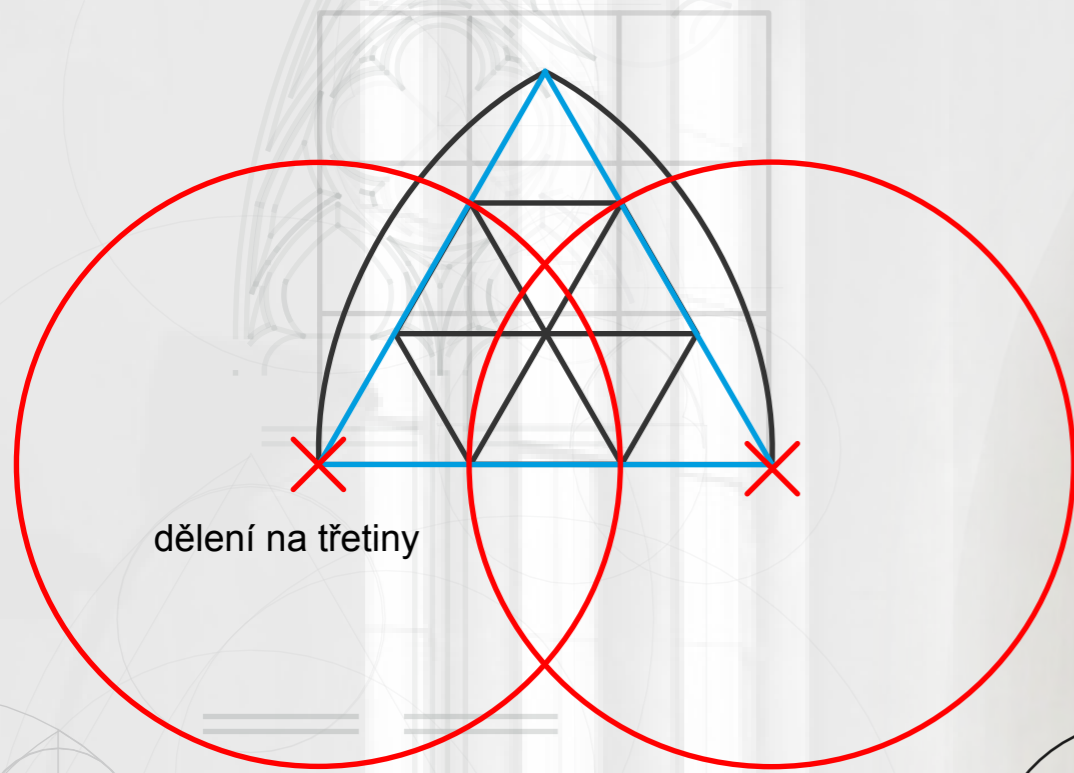
ČTVERCOVÁ OSNOVA ROZŠÍŘENÍ

Rozšíření základní čtvercové sítě a
doplnění dalších **lomených oblouků**.

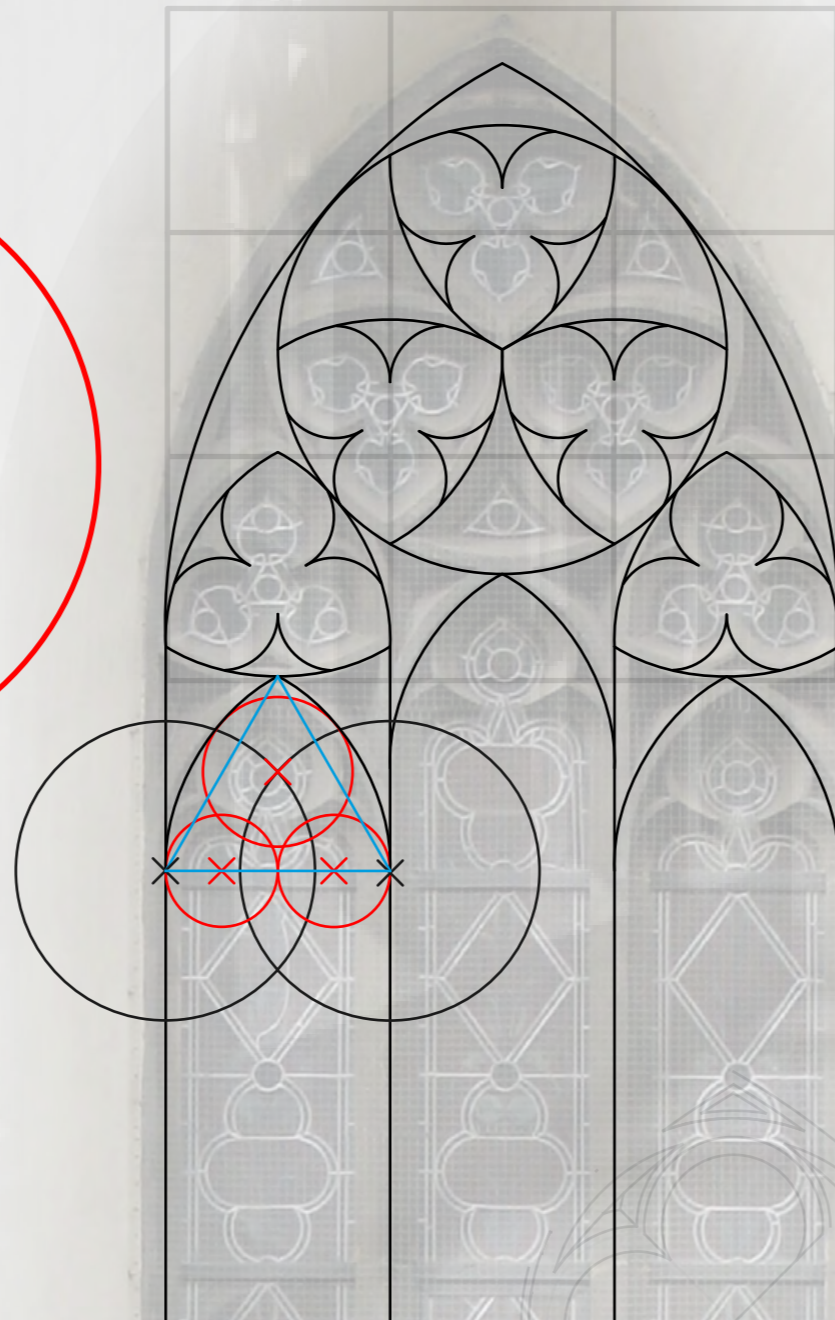

KONSTRUKCE „JEPTIŠKY“

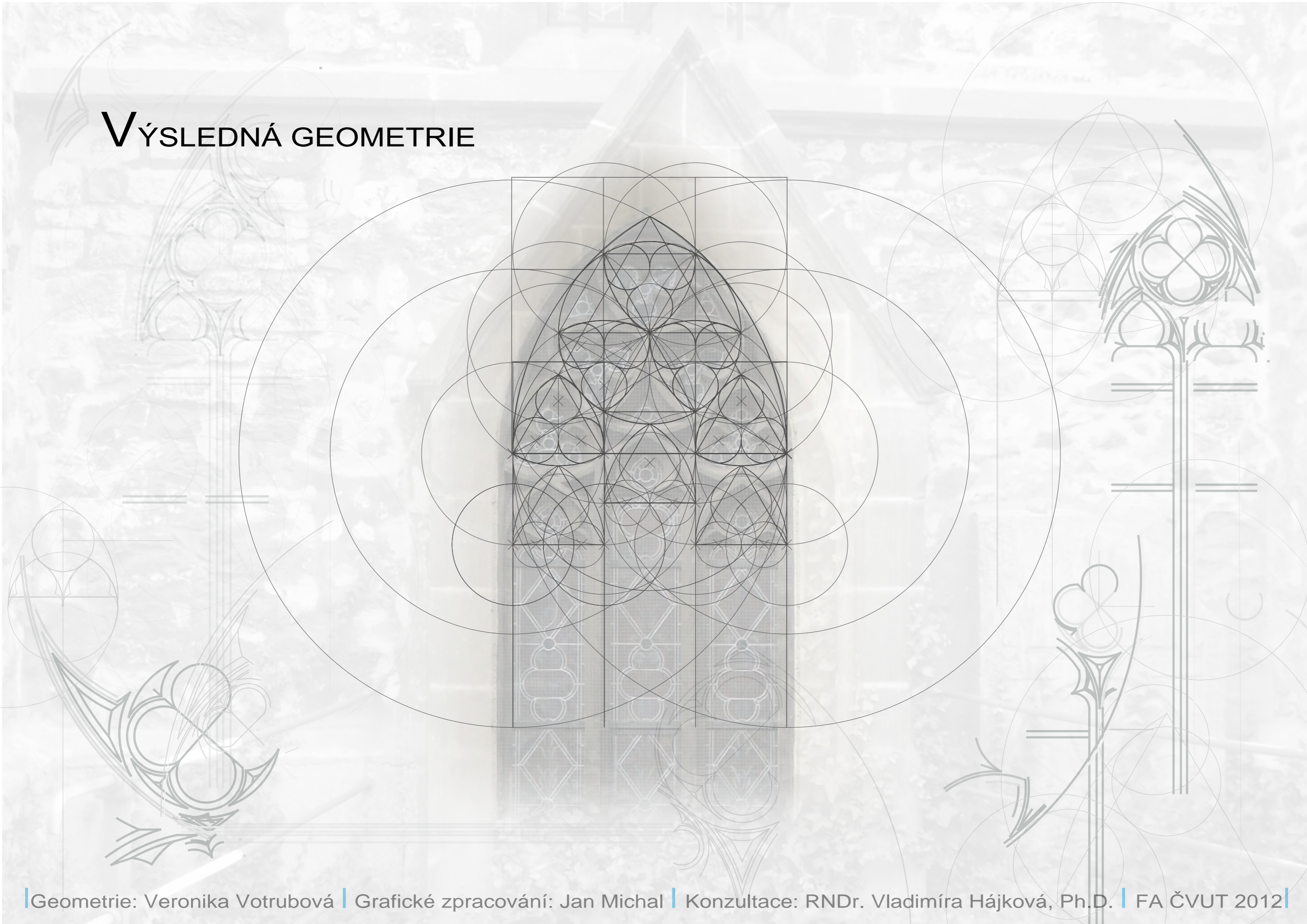
dělení na třetiny

Velmi často se opakují již použité konstrukce v jiném měřítku. "Hlava jeptišky" je sestrojena stejně jako rozeta v základním lomeném oblouku.

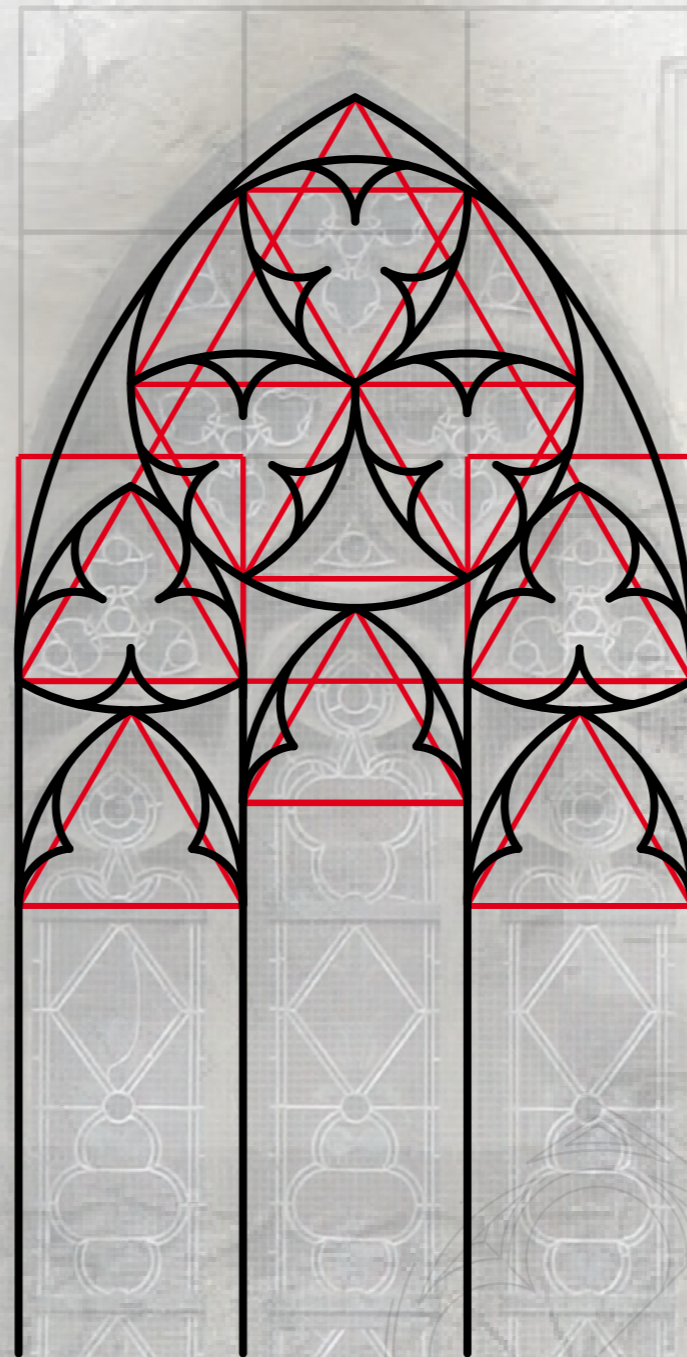
VÝSLEDNÁ GEOMETRIE

VÝSLEDNÁ GEOMETRIE

OSNOVA

ZÁKRES DO FOTOGRAFIE

KRUŽBA GOTICKÉHO OKNA TRIANGULAČNÍ OSNOVA

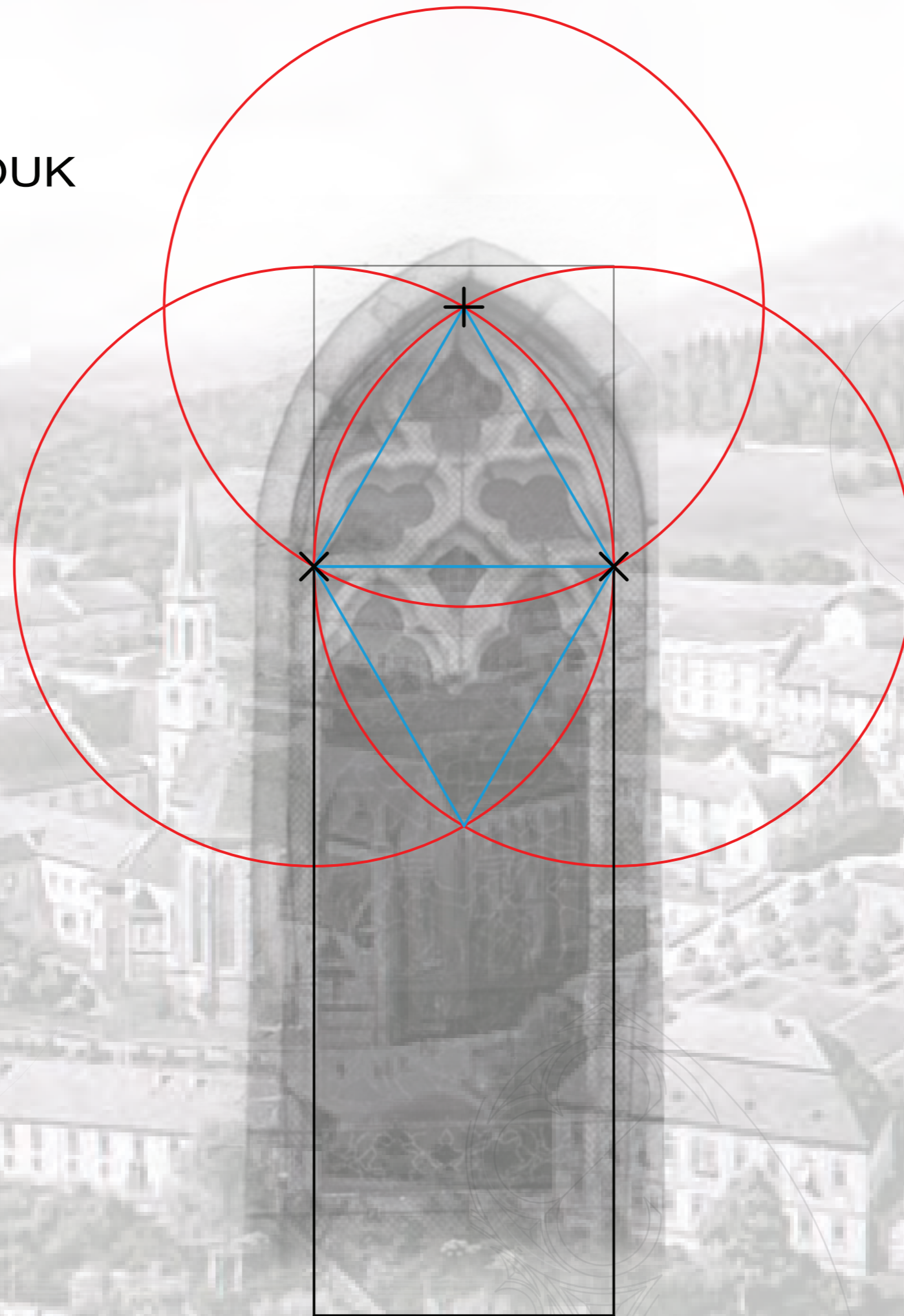
CISTERCIÁNSKÉHO KLÁŠTERA
VE VYŠŠÍM BRODĚ

1259

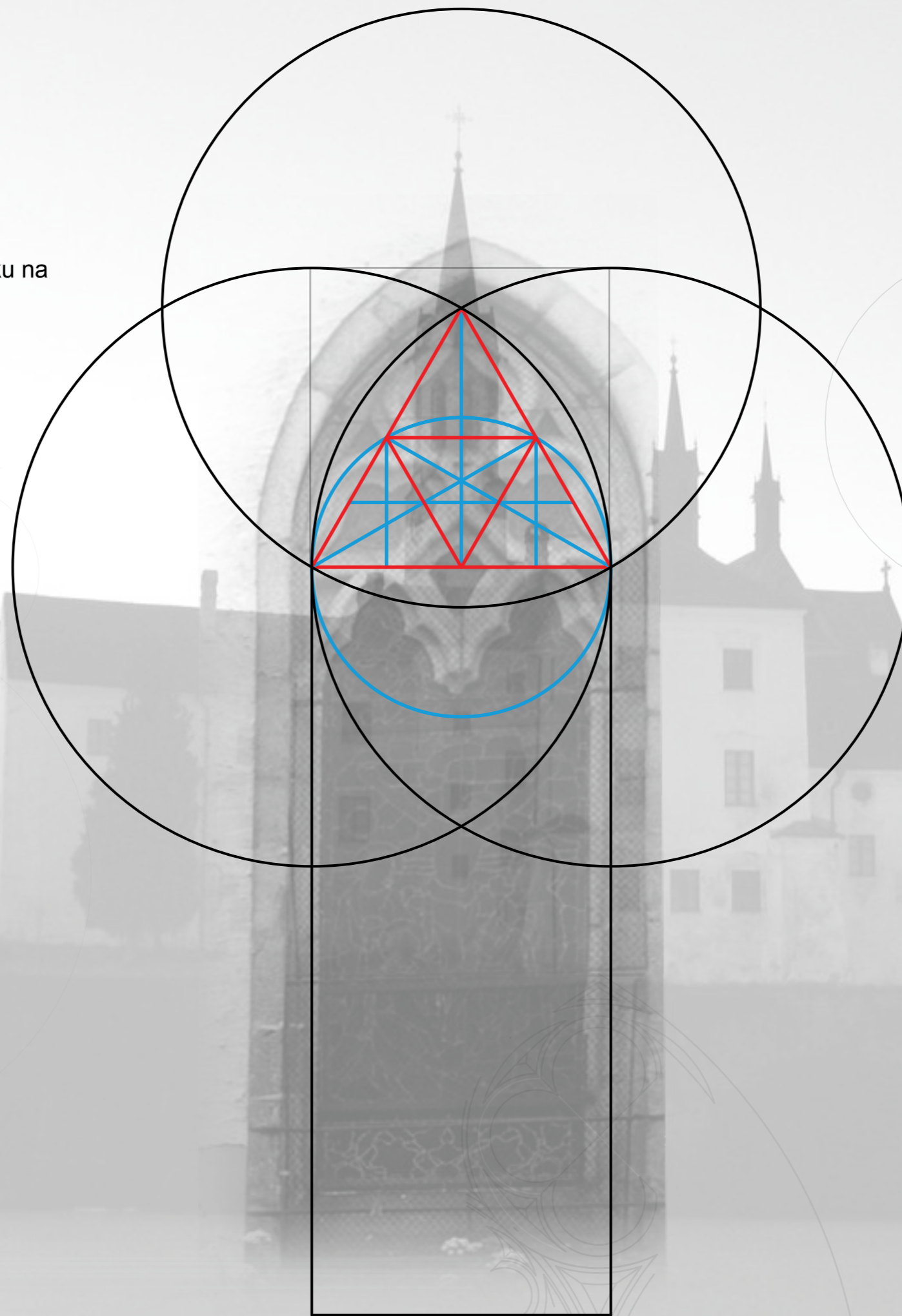
LOMENÝ OBLOUK

TRIANGULACE

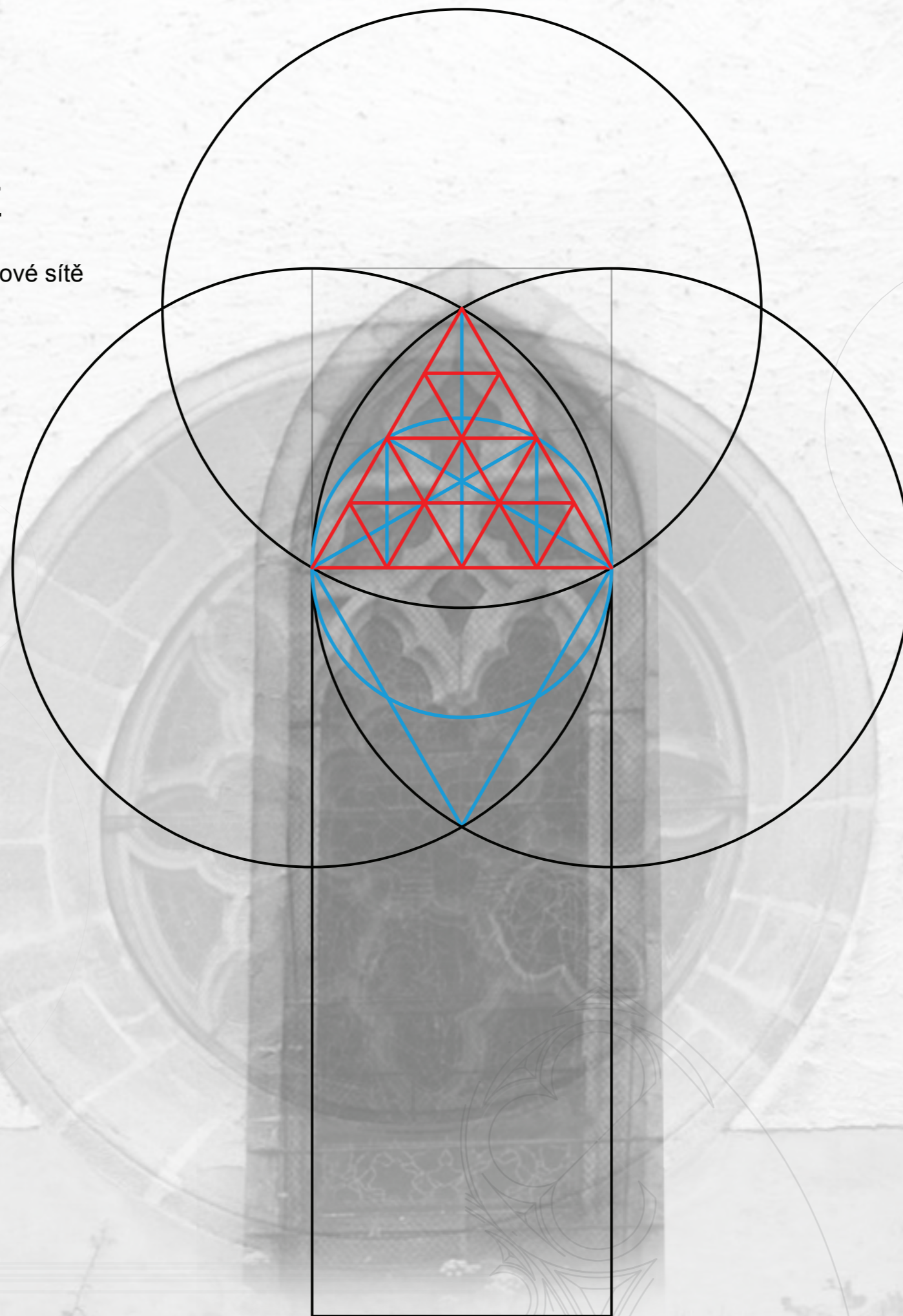
Rozdělení základního trojúhelníku na
4 rovnostranné trojúhelníky
(s využitím Thaletovy kružnice)

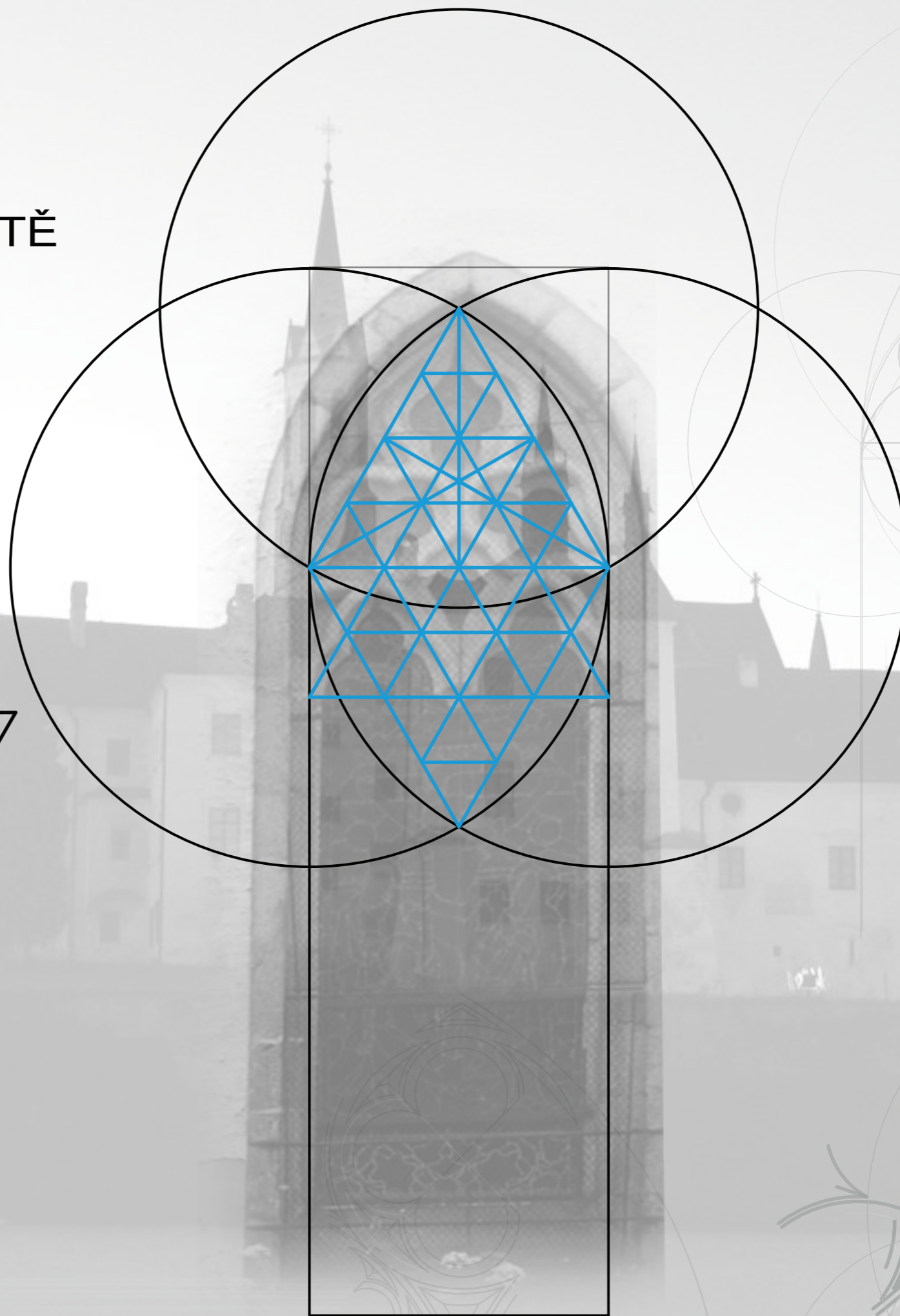
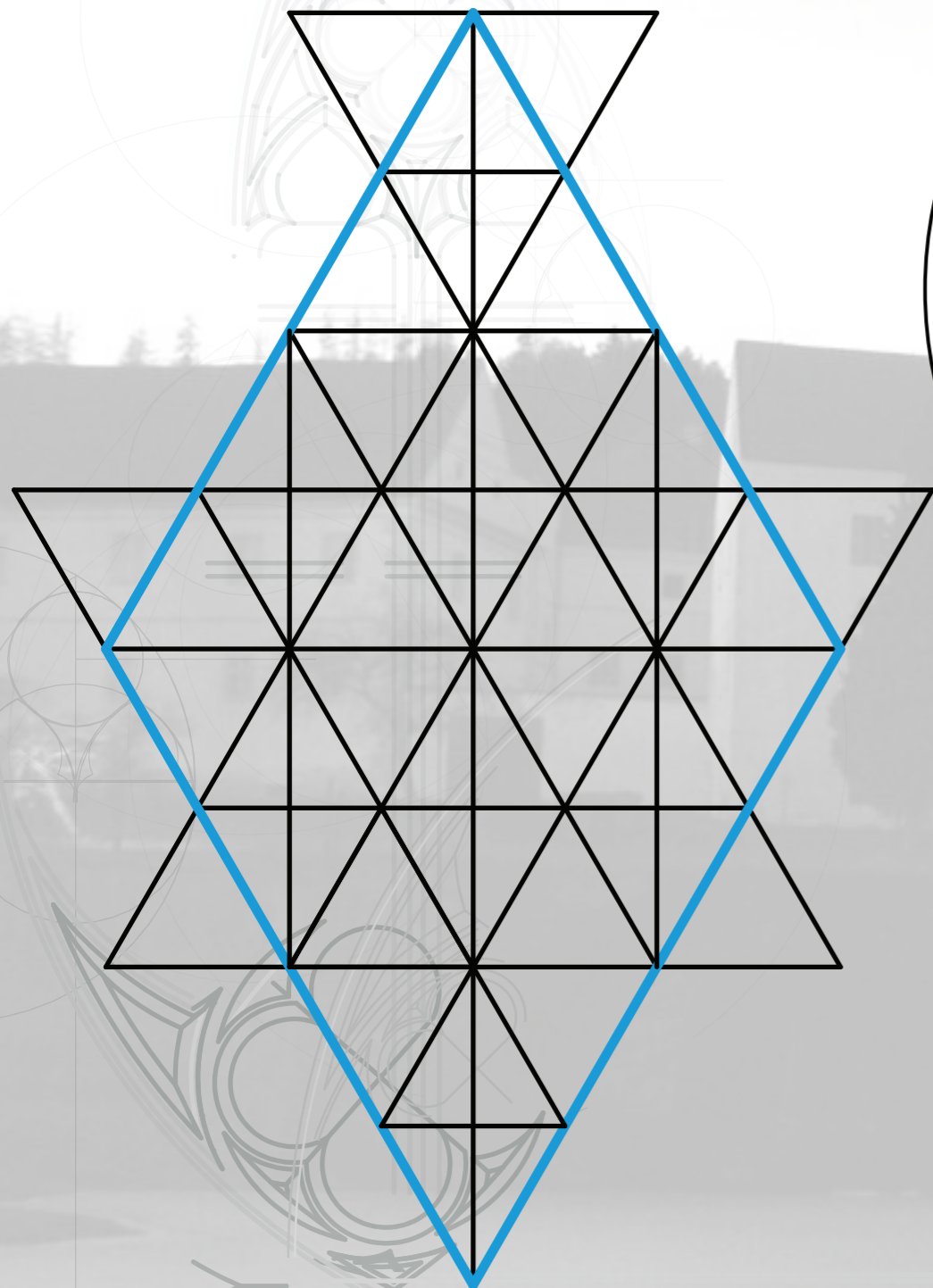
TRIANGULACE

Další „zjemnění“ trojúhelníkové sítě

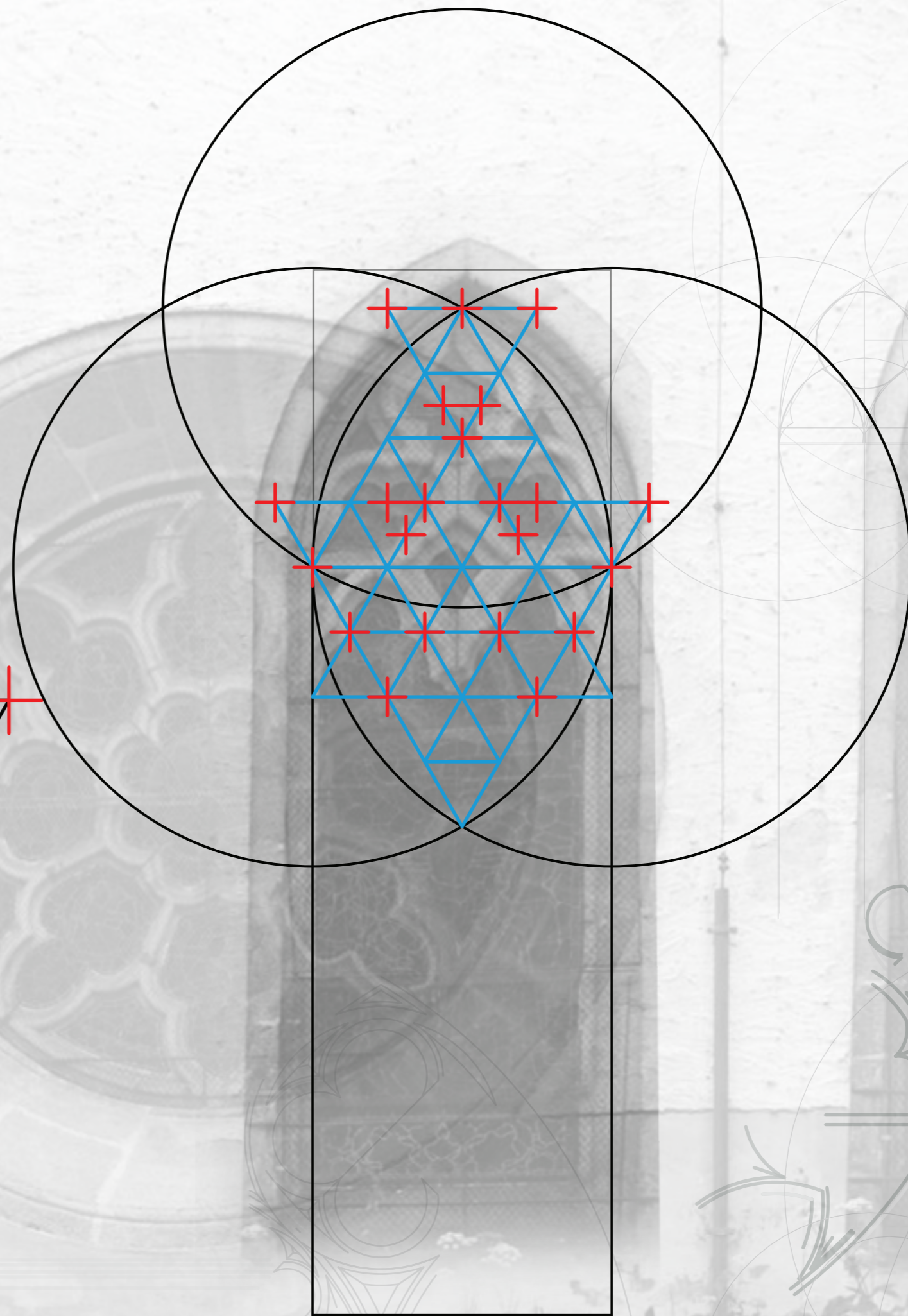
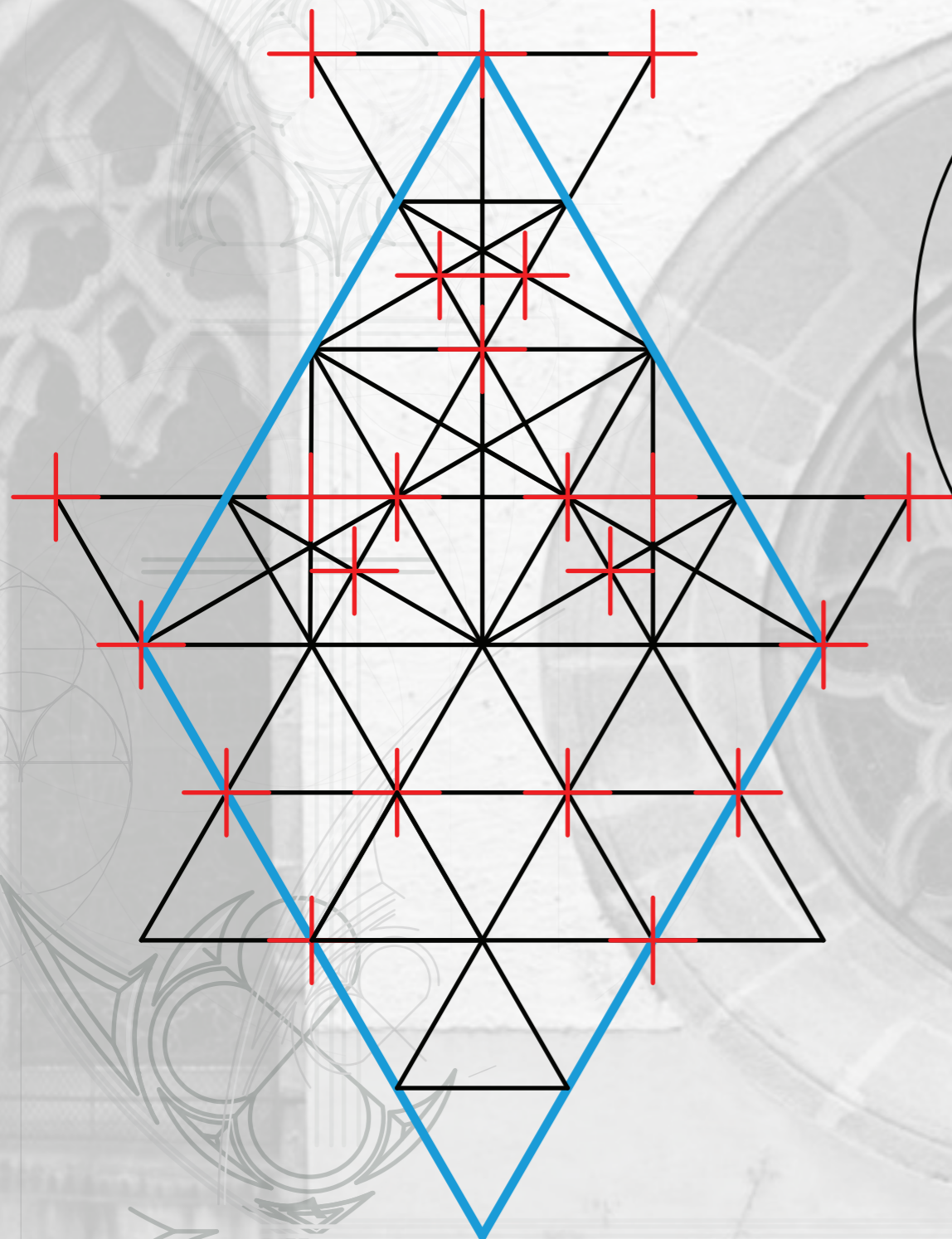
ROZŠÍŘENÍ TROJÚHELNÍKOVÉ SÍTĚ

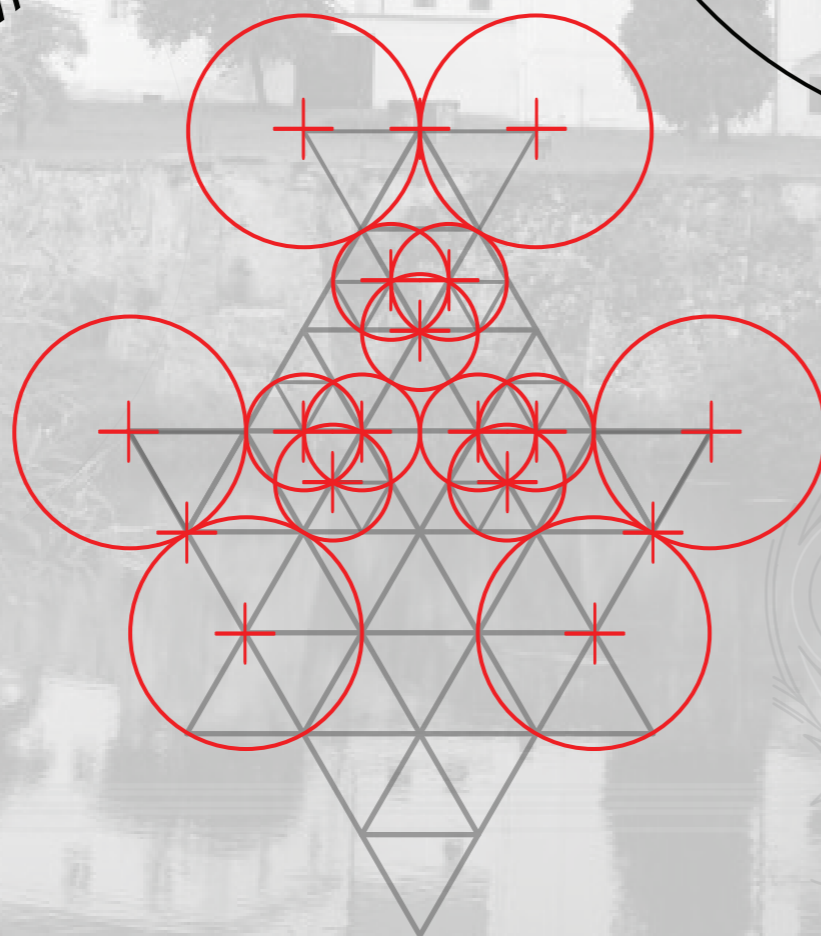
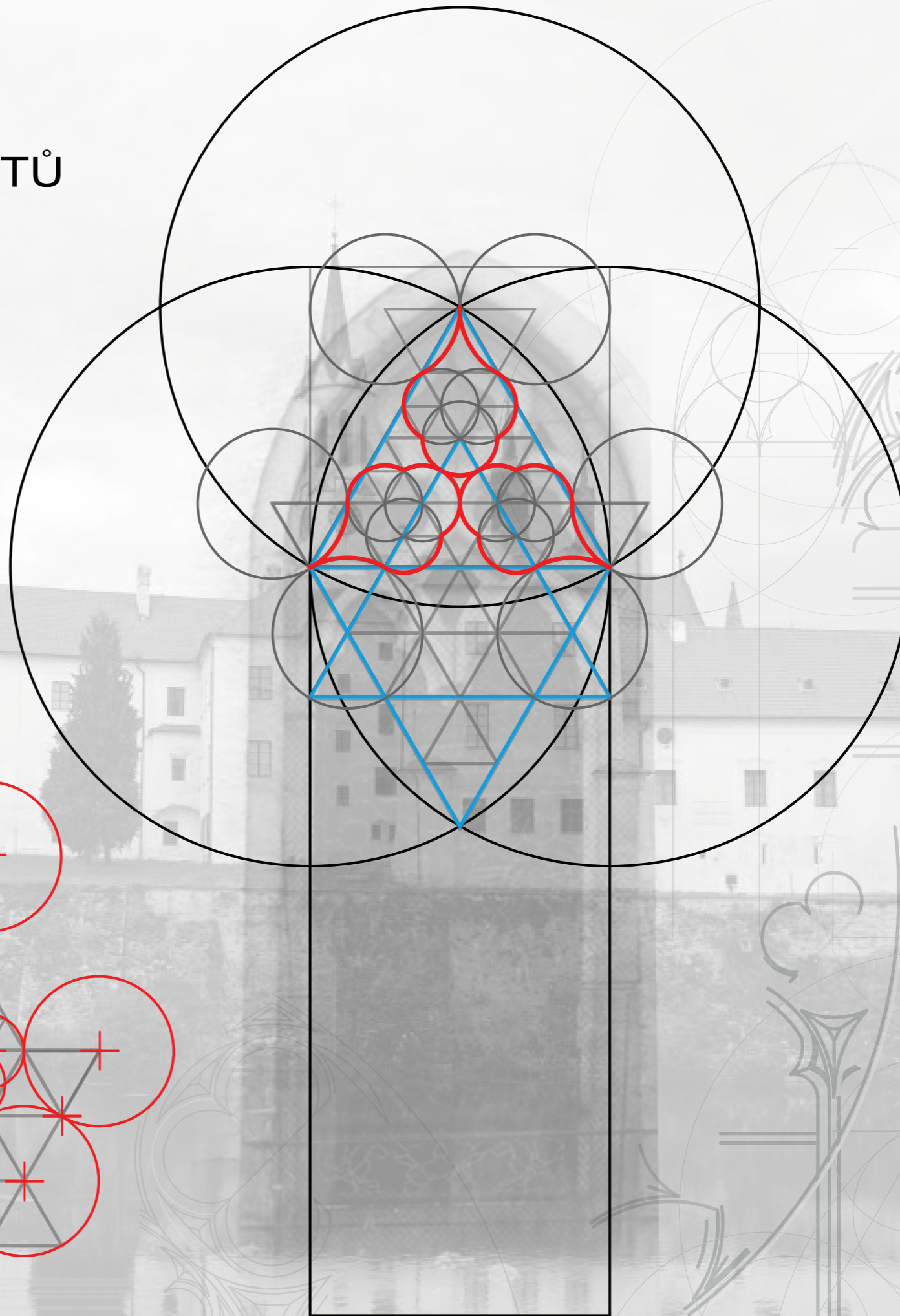
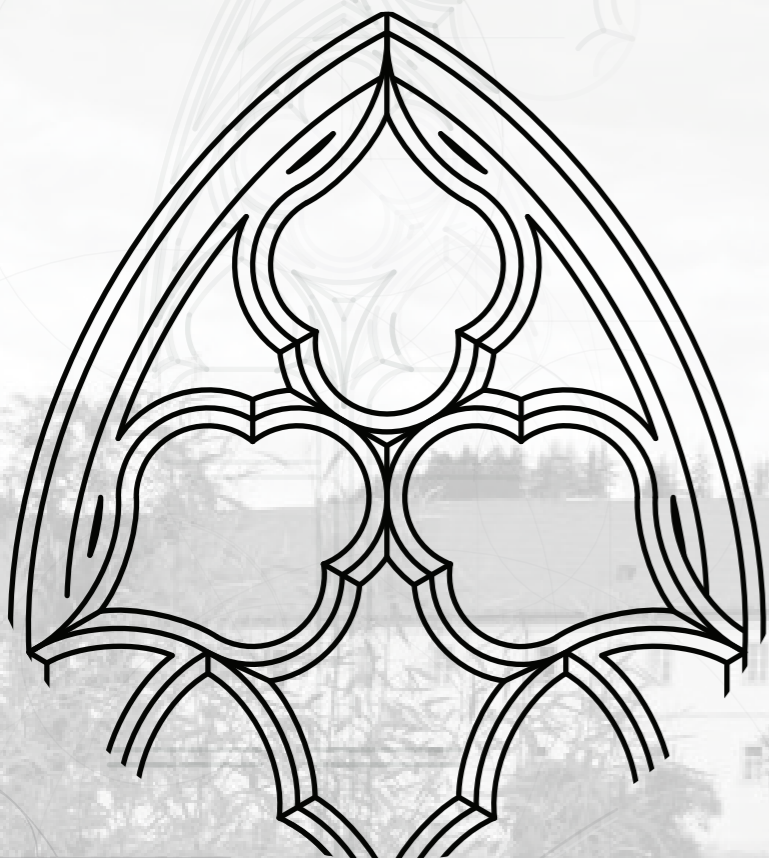
TRIANGULAČNÍ OSNOVA

středky kružnic

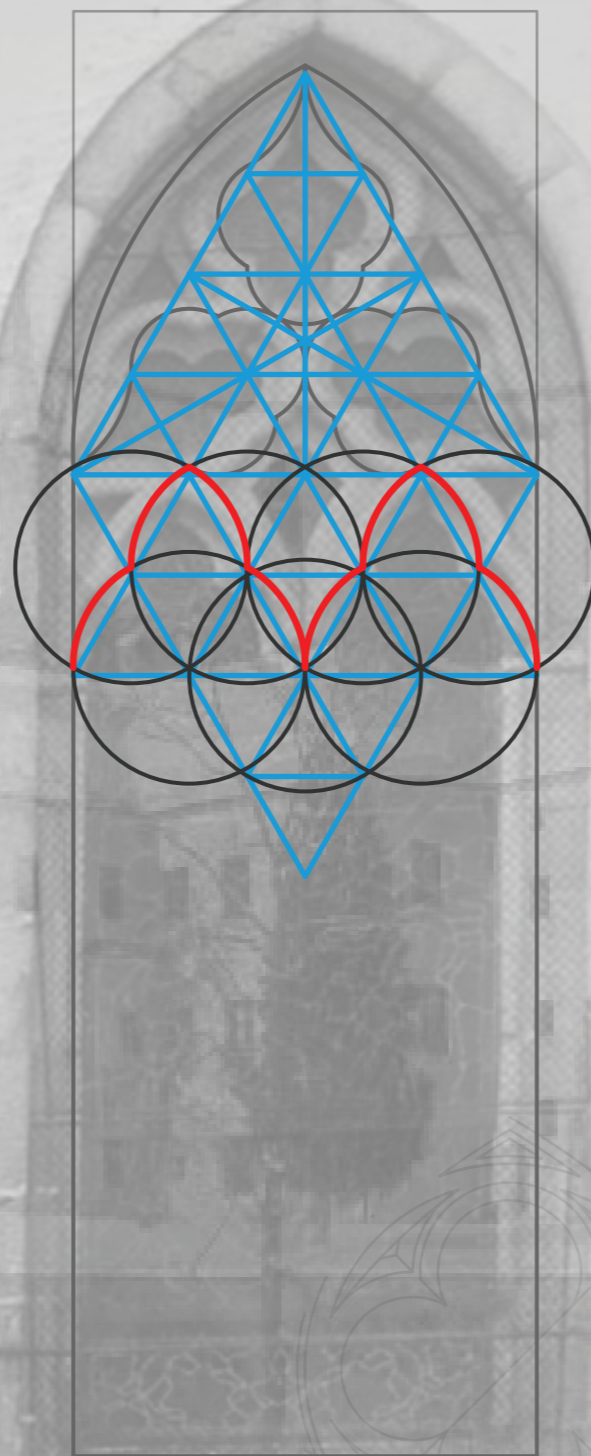

KONSTRUKCE LISTŮ

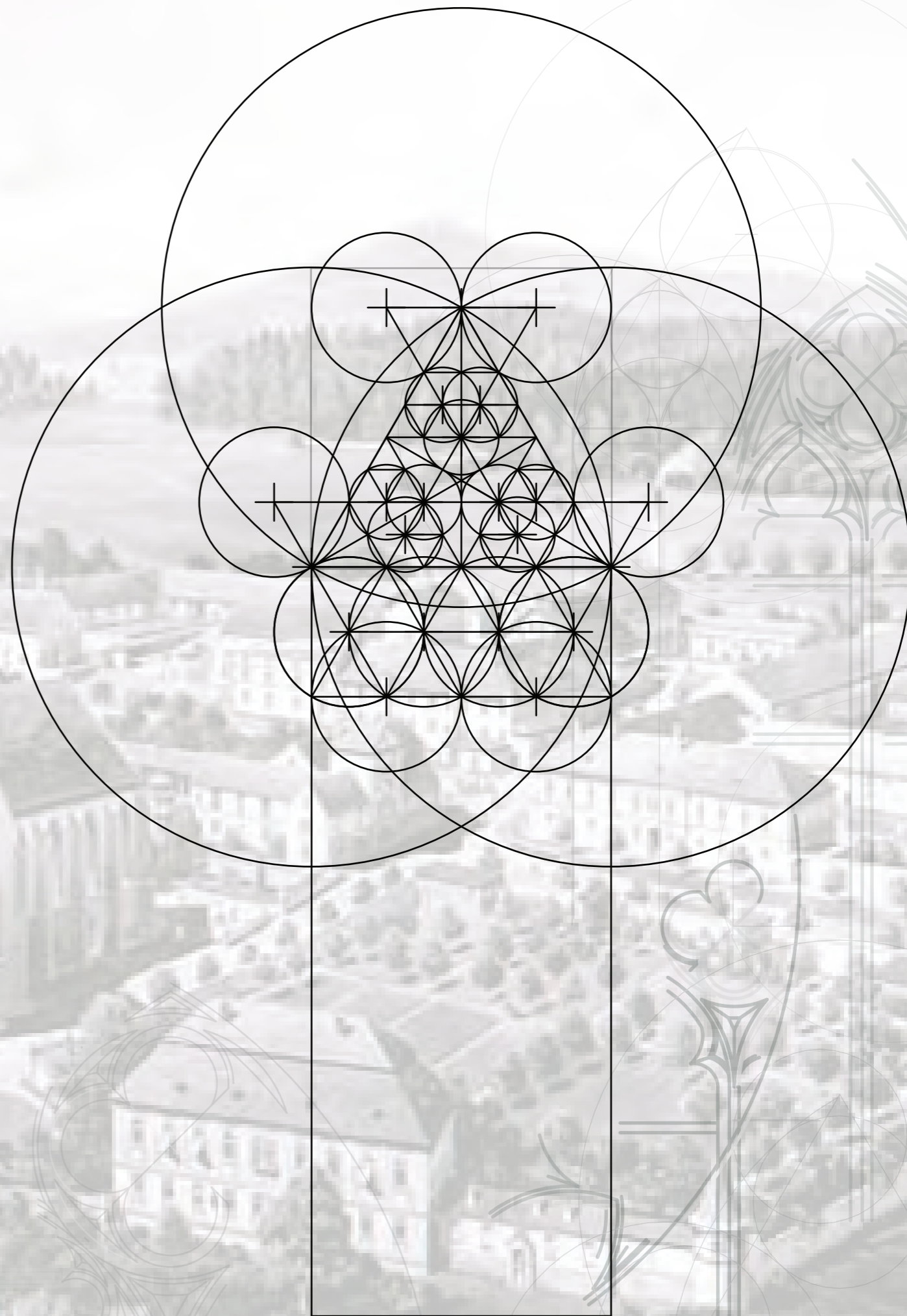
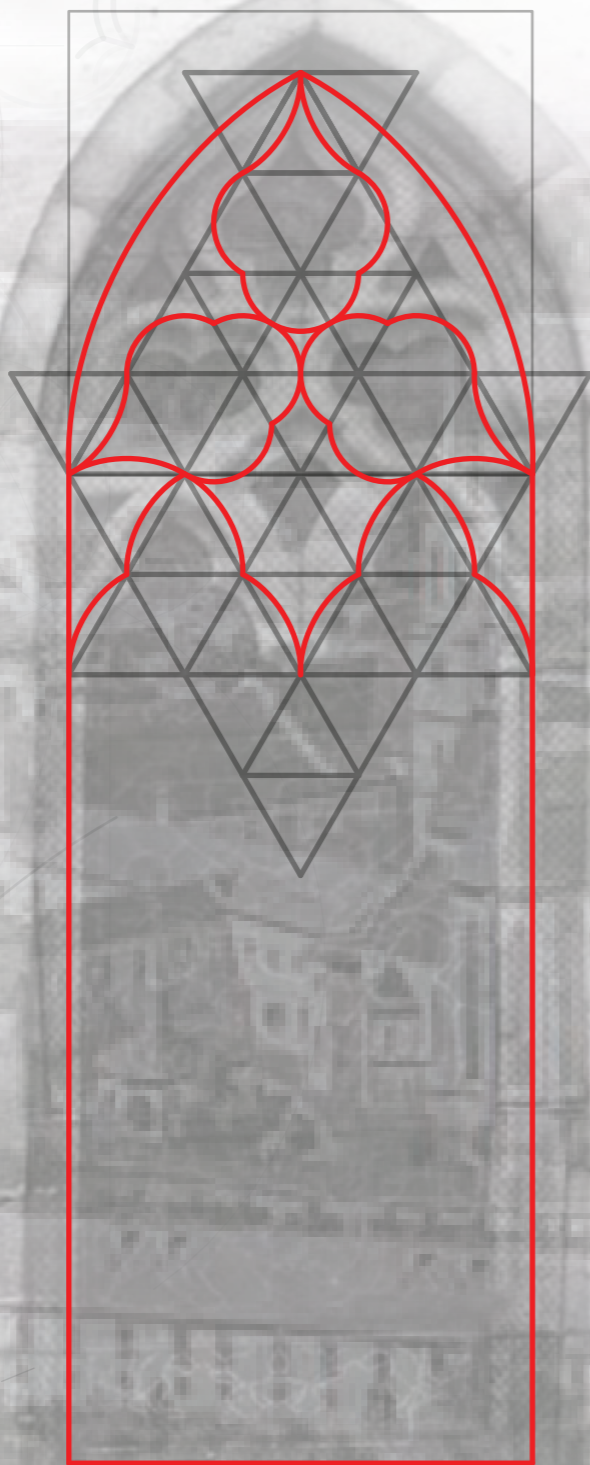

KONSTRUKCE „JEPTIŠKY“

KONEČNÁ GEOMETRIE

ZÁKRES DO FOTOGRAFIE

ZÁKRES DO FOTOGRAFIE

